

VIJFTIG ONMISBARE GEDICHTEN



Remco Campert

*Vijftig  
onmisbare  
gedichten*



2022

DE BEZIGE BIJ  
AMSTERDAM

Vijftig onmisbare gedichten, gekozen door de uitgever en  
redactie van De Bezige Bij.

Copyright © 2022 erven Remco Campert

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Foto auteur Stephan Vanfleteren

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey

Druk Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 031 1642 6

NUR 306

[debezigebij.nl](http://debezigebij.nl)

## INHOUD

Credo	7
Zilver praten	8
Sonnet	9
Nacht	10
Een standbeeld opwinden	11
Gedicht	12
Een vergeefs gedicht	14
Water	15
Gaan	16
Foto	17
Zon en Maan	19
Een President in zijn buitenverblijf	20
Treinreis	21
Berchtesgaden	24
Ja rozen	25
Poëzie is een daad...	26
Ik wil wel	27
De wereld moet men vangen	28
Jij bent het woord	30
Zelfs morgen	31
Steden bij avond	32
Zondag	34
Sigaretten, koffie, bed...	35
Leven met je	37
Bomen	38
Chet Baker	39
Wie bouwt aan zijn kunst	40
Dit gebeurde overal	41
Den Haag	42
Niet te geloven	43

Oude jazz	44
Vannacht	46
Iemand stelt de vraag	47
Geboren ben ik, nu nog	51
Voor Deborah	52
Gekleed naakt	53
Als in een droom	54
Januari 1943	59
De tovenaer van het Leidseplein	62
Nicolaas Witsenkade	63
Vondelstraat	65
Denkend aan Jacques Prévert en Joseph Kosma	66
Jaloezie	68
Lamento	70
Vorm	72
Ode aan mijn jas	73
De liefdevollen	78
Tekenlerares	80
Op de Overtoom	81
De eerste keer	82
Aan de poëzie	84
Poëzie	85
Licht van mijn leven	86
hoe zal de dood zijn	87

## CREDO

ik geloof in een rivier  
die stroomt van zee naar de bergen  
ik vraag van poëzie niet meer  
dan die rivier in kaart te brengen

ik wil geen water uit de rotsen slaan  
maar ik wil water naar de rotsen dragen  
droge zwarte rots  
wordt blauwe waterrots

maar de kranten willen het anders  
willen droog en zwart van koppen staan  
werpen dammen op en dwingen  
rechtsomkeert

## ZILVER PRATEN

zilver praten in parken  
de gele knapenzon  
toont zijn gespannen lijf aan  
de meisjes op de kiezelpaden  
zij draaien hun zinnen  
als parasollen om en om



SONNET

ik had je bloemen willen zenden  
een soort bloemen dat je zou doen begrijpen  
hoe ik wandel  
onder welke luchten ik wandel  
over welke bodem ik wandel

ik had je bloemen willen zenden  
een soort van winterbloemen  
met de bruine kleuren van de laatste roos  
en de geur van nachten lopen  
in gevaarlijk terrein  
door verwaarloosde heggen omgrensd  
waarachter men narcissen kon vermoeden  
van de maanden die achter ons liggen  
narcissen van een geur  
die ik waarschijnlijk te liefelijk schat

dat soort bloemen had ik je willen zenden  
niet per post en onverpakt  
neen ze zouden je worden gebracht  
door een zwarte jongen met een Grieks profiel  
die Duits studeert aan de universiteit  
die zichzelf een choreografie heeft geschreven  
op muziek van Mozart

dat soort bloemen  
door zo'n soort jongen

maar ik vernam  
dat je op reis bent  
en wel niet meer terug zult keren

*aan F.*

## NACHT

Nu je slaapt  
stappen uit alle boeken in de kamer  
de helden van twijfel en morele moed  
en scharen zich om het bed  
en bewonderen je zeer

terwijl ik de nacht binnenlaat  
en mijn oor leg aan het warme hart  
van de tevredenheid en hoor  
hoe claxons en de achtbaan van de wind  
daar in passen op volmaakte wijze

de helden zwijgen  
en voelen hoe je zachte adem  
hun zwaar verleden balsemt en bijzet  
in een koele kamer op het noorden  
waarin het dood zijn klaar en goed is

de nacht komt rollend langzaam binnen  
en ik teken in zijn huid  
met de scherpe naald van mijn gedachte  
duizend heldere sterren

## EEN STANDBEELD OPWINDEN

In de namiddag een standbeeld  
opwinden tot hoofd en ledematen  
loslaten van de schilferende romp  
en tot het leven komen van  
een roodgeverfde poppenwang

in de namiddag een standbeeld  
opwinden tot blauwe ijsvogels  
vliegen uit mijn linkerwit oor  
dat bij geboorte werd gevrozen  
tot de doofheid van een grauw leeg huis

in de namiddag een standbeeld  
opwinden tot het schemerlicht  
warm wordt in haar ogen  
en zij haar benen tot een sofa  
van aandachtig luisteren spreidt

in de namiddag een standbeeld  
opwinden tot het park zich sluit.

## GEDICHT

Laat ik terugkeren tot die wereld  
waar generaals een huis stoken  
vol onrust, die wereld waarin ik  
zelf niet anders ben dan generaal,  
op kaarten mijn ondergang vaststel  
overal van Amerika tot Oeral.

Die wereld waarin de maan weer is  
een bloem die bloeit in de nacht  
en waar vrees huivert door de lucht  
om alle huizen gelijkelijk, waar ik  
niet anders ben, een boom die  
groeit dwars door de winter heen  
en alle seizoenen binnen zijn ringen vat.

Tot die wereld waar niemand  
engel is of allen zijn het, allen  
die dagelijks opstaan en ondergaan,  
hun vrouwen tussen de coulissen kussen  
terwijl men het zwaard in hun handen  
drukt: grote scène in het tweede bedrijf

Terugkeren tot die wereld waarin  
vissers hun netten boeten om eens  
het zilveren geluk te vangen dat  
onder de kiel van hun schepen wendt  
en keert en gehoorzaamt aan  
dezelfde wetten die wolken vormen  
in de lucht boven hun bange huizen.

Laat ik terugkeren tot die wereld  
waar de zon rolt door het landschap,  
het vee bevruchtend en vrouwenhaar,  
tot die wereld waarin ik een wereld ben  
grenzend aan een andere wereld,  
die wereld waarin ik generaal ben  
arbeider en matroos, en laten  
mijn woorden een scherm zijn dat  
smelt bij elke ademtocht.

## EEN VERGEEFS GEDICHT

Zoals je loopt  
door de kamer uit het bed  
naar de tafel met de kam  
zal geen regel ooit lopen

zoals je praat  
met je tanden in mijn mond  
en je oren om mijn tong  
zal geen pen ooit praten

zoals je zwijgt  
met je bloed in mijn rug  
door je ogen in mijn hals  
zal geen poëzie ooit zwijgen

## WATER

Loop toch het water in  
en reinig je

Laat het water tot je knieën komen  
tot je vest met gouden ketting  
tot je das en vadermoordenaar  
tot je kaak met gouden kiezen

Loop toch het water in

Laat het golven in je oren  
en kabbelen op je tong  
laat het zwelgen in je maag  
en rusten in je hart

Loop toch het water in

En zie! een oude man  
die zijn doodshemd aantrekt  
en zijn witte bed van water spreidt

en reinig je

*Dit en het volgende gedicht zijn geïnspireerd op  
negro-spirituals*